

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Dijana Držaić
Zvanje	mag. paed. et philol. croat.
Naziv škole u kojoj ste trenutno zaposleni	
Adresa elektroničke pošte	dijana.stjepanovic10@gmail.com dijana.drzaic@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Promjenjive i nepromjenjive riječi
Predmet (ili međupredmetna tema)	Hrvatski jezik
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	5.
Broj nastavnih sat	1
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	<p>OŠ HJ A.5.1. Učenik govori i razgovara u skladu s interesima, potrebama i iskustvom.</p> <p>OŠ HJ A.5.2. Učenik sluša tekst, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta.</p> <p>OŠ HJ A.5.5. Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o promjenjivim i nepromjenjivim riječima na oglednim i čestim primjerima.</p> <p>OŠ HJ B.5.1. Učenik obrazlaže doživljaj teksta, objašnjava uočene ideje povezujući tekst sa svijetom oko sebe.</p>
Tijek nastavnog sata	<p>o motivacija 5 min</p> <p>o čitanje i kratka interpretacija polaznoga teksta 5 min</p> <p>o otkrivanje novih obilježja na primjerima i definiranje 18 min</p> <p>o provjera stečenih spoznaja na novim primjerima i ponavljanje 16 min</p>

	o davanje uputa za domaću zadaću 1 min
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	<p>U uvodnome dijelu nastavnoga sata učenici igraju pantomimu na način da nekoliko učenika različite pojmove objašnjava riječima drugim učenicima tako da ne koriste riječi istoga korijena. Učenicima je dana uputa da moraju pogoditi točan oblik riječi koji je zadan učeniku koji objašnjava. Učitelj na ploču zapisuje različite oblike iste riječi koje su učenici koristili sve dok nisu došli do točnog odgovora.</p> <p>Učitelj čita polazni tekst slikopriču. Nakon čitanja polaznog teksta učitelj upita učenike:</p> <p>Kako vam se tekst svidio i zašto?</p> <p>Koje su vam najdraže zimske aktivnosti?</p> <p>Da bismo izradili snjegovića, što sve trebamo pripremiti za njegovu izradu?</p> <p>Kako je metla u slikopriči došla u snjegovićeve ruke?</p> <p>Učitelj zapisuje rečenice: <i>Metla je bila u bakinim rukama. Baka je metlom čistila snijeg. Baka je djeci dala metlu.</i> Učenici ispisuju sve oblike riječi <i>metla</i> iz slikopriče. Učitelj zatim pita učenike što se dogodilo s riječima zapisanima na ploči (riječi zapisane tijekom pantomime i riječ <i>metla</i>) te mogu li dati svoj primjer različitih oblika iste riječi. Zatim im objašnjava što je osnova, a što nastavak. Učitelj učenicima s teškoćama daje kognitivnu mapu u kojoj dopunjavaju podatke o osnovi i nastavku riječi.</p> <p>Učitelj i učenici zapisuju rečenice: <i>Idem u veliku školu. Dugo stojimo ispred velike škole. Polako idemo prema velikoj školi.</i> Učenici podcrtavaju riječi u rečenicama koje su se promijenile. Učitelj im zatim objašnjava da postoje promjenjive i nepromjenjive riječi. Učenici zaključuju koje su promjenjive, a koje nepromjenjive riječi u zapisanim rečenicama te riječi razvrstavaju u tablicu s dva stupca - promjenjive i nepromjenjive riječi. Zatim učenici samostalno definiraju što su promjenjive i nepromjenjive riječi. Učenici s teškoćama ispunjavaju podatke u kognitivnoj mapi o promjenjivim i nepromjenjivim riječima.</p> <p>Učenici trebaju napisati dvije rečenice u kojima će koristiti riječi <i>ljetu, zabavan, odmarati se</i> tako da ih rabe u različitu obliku.</p>

	<p>Učenicima se zadaje da radeći u paru podcrtaju jednom promjenjive i dvaput nepromjenjive riječi u slikopriči.</p> <p>Učitelj svakom učeniku kaže jednu riječ - ako je riječ promjenjiva, učenik ostane sjediti, ako je nepromjenjiva, ustane.</p> <p>Učitelj za domaću zadaću zadaje ulomak iz teksta <i>Bajka o ribaru i ribici</i> iz kojega učenici trebaju ispisati promjenjive i nepromjenjive riječi u tablicu s dvama stupcima.</p>
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	<ul style="list-style-type: none">- riječi za pantomimu- polazni tekst (slikopriča <i>Djeca i snješko</i> iz slikovnice <i>Plavi vrtuljak</i>)- primjeri u kojima učenici prepoznaju promjenjive i nepromjenjive riječi- ulomak iz teksta <i>Bajka o ribaru i ribici</i> za domaću zadaću- kognitivna mapa za učenike s teškoćama
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	<ul style="list-style-type: none">- tijekom nastave u kontinuitetu pitanjima- razgovor učitelja i učenika- promatranje rada i aktivnosti učenika- zadatak vezan uz nastavni sadržaj (pisanje rečenica s istim riječima u različitu obliku; pokreti tijela na temelju prepoznavanja promjenjivih/nepromjenjivih riječi)- domaća zadaća
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	<ul style="list-style-type: none">- učenici zaključuju što se dogodilo s riječi <i>metla</i> u rečenicama- učenici podcrtavaju promjenjive, a zaokružuju nepromjenjive riječi u slikopriči- učenici trebaju napisati dvije rečenice u kojima će koristiti riječi <i>ljetu, zabavan, odmarati se</i> tako da tako da ih rabe u različitu obliku
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda	OŠ LB.5.1. Učenik analizira likovno i vizualno djelo

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodčkih preporuka.

različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	<p>povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela u cjelinu.</p> <p>osr B.2.2. Razvija komunikacijske kompetencije.</p> <p>uku A.2.2. / 2. Primjena strategija učenja i rješavanje problema / Učenik primjenjuje strategije učenja i rješava probleme u svim područjima učenja uz praćenje i podršku učitelja.</p> <p>uku B.2.3. / 3. Prilagodba učenja / Uz podršku učitelja, ali i samostalno, prema potrebi učenik mijenja plan ili pristup učenju.</p> <p>uku D.2.2. / 2. Suradnja s drugima / Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć.</p>
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	Likovna kultura: slikopriča.
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	Učitelj učenicima s teškoćama daje kognitivnu mapu koju treba nadopuniti podacima o promjenjivim i nepromjenjivim riječima.
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	- Učenici pronalaze riječi u osmosmjerki, određuju koje su promjenjive, a koje nepromjenjive riječi i okomitom crtom odvajaju osnovu od nastavka promjenjivih riječi.
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	<p>Kod vrednovanja zaključivanja što se dogodilo s riječi <i>metla</i> u rečenicama kriterij je vrednovanja objašnjenje učenika i novi primjer različitih oblika iste riječi.</p> <p>Kod vrednovanja određivanja promjenjivih i nepromjenjivih vrsta u slikopriči kriterij je vrednovanja točnost određivanja promjenjivih ili nepromjenjivih riječi.</p> <p>Kod vrednovanja dviju rečenica sa zadanim riječima u različitom obliku kriterij je vrednovanja korištenje zadanih riječi u objema rečenicama te različit oblik zadanih riječi.</p>
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	
Poveznice na multimedijske i interaktivne sadržaje	- polazni tekst <i>Djeca i snješko</i> : https://www.nakladabombon.hr/proizvodi-

	<p>vise/price/jesen-zima/djeca-i-snjeko-slikoprica-916</p> <p>- Bubbl.us za izradu umnih mapa</p> <p>- osmosmjerka: https://wordsearchlabs.com/?fbclid=IwAR3IFsDN6je0WYK9zx1S9kOd38HiJA4Az8E19ksH0058m5pYWYz2-FI94aM</p> <p>- <i>Bajka o ribaru i ribici</i>: http://os-orebic.skole.hr/upload/os-psegedina-orebic/images/static3/680/File/BAJKA%200%20RIBARU%20I%20RIBICI.pdf</p>
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	<p>Odluka o donošenju kurikulumu za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_215.html</p> <p>Odluka o donošenju kurikulumu za međupredmetnu temu Osobni i socijalni razvoj za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_153.html</p> <p>Odluka o donošenju kurikulumu za međupredmetnu temu Učiti kako učiti za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_154.html</p> <p>Jozić, Željko (ur.): Hrvatski pravopis, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2013.</p> <p>Težak, Stjepko: Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 1, Školska knjiga, Zagreb, 1995.</p> <p>Težak, Stjepko; Babić, Stjepan: Gramatika</p>

	<p>hrvatskoga jezika, priručnik za osnovno jezično obrazovanje, Zagreb, 2005.</p> <p>Udžbenik hrvatskoga jezika</p> <p>Franjić Radulović, J.: <i>Plavi vrtuljak (Djeca i snješko)</i>, https://www.nakladabombon.hr/proizvodivise/price/jesen-zima/djeca-i-snjesko-slikoprica-916</p> <p>Sergejevič Puškin, A.: <i>Bajka o ribaru i ribici</i>, http://os-orebic.skole.hr/upload/os-psegedina-orebic/images/static3/680/File/BAJKA%20O%20RIBARU%20I%20RIBICI.pdf</p>
--	--

PRILOZI:

1. Slikopriča *Djeca i snješko*

Mala djevojčica otrčala je i brzo donijela   koja je

 bila umjesto nosa. su mu napravili od malih

koje su našli uz .

Pored mjesta gdje su pravili jedna baka je čistila

snijeg ispred svoje . Djeca su upitala baku želi li im posuditi

kako bi je njihov čuvao u svojim .

Dobra baka vrlo rado je djeci dala uz dogovor da će je ona

posuditi kada će opet čistiti male .

Tako je uz vesele , nasmijana .

 mrkvasti nos, stari , u svojim od

ponosno držao .

Kad su završila , sva djeca brzo su se primila za i

napravila veliko kolo oko . Tada su veselo zaplesala oko

pjevajući pjesmu "Snješko".

2. Tekst za domaću zadaću

„Jednom starac izađe da lovi

Pa izvuko mrežu punu mulja.

Po drugi put bacio je mrežu,

izvukao samo morską travu.

Po treći put bacio je mrežu,

A u mreži samo jedna riba,

Ali nije obična, već zlatna.

Zamolila starca zlatna riba

I ljudskim mu govorila glasom:

"Pusti mene u to sinje more,

Skupim ću se otkupiti darom:

Što zaželiš, to ću ti i dati."

A. S. Puškin, Bajka o ribaru i ribici

3. Osmosmjerka

Promjenjive i nepromjenjive riječi

G I N L E T K J G Q H I T G O S L W D E
G U I I W C A L B L I J E P F U F O D Q
H D F T R C P L A A K Y V Z O P A Y T C
W A H A Z O K V I D O R T Q A L P Y R X
S M U D E Q N V Q Y F B U R A B M I I H
L A R V X N Y H G S T E K C K P A L C F
I Z F M G R J E D A N E K I T P O V I A
I R E M R O O U B N E E U T A K Q S N R
H Y P X W M U V H I H L Z A R L N B E A
A T F D A D U O Z T T Q E W R I C C Č T
O Z J L R O L G R S X U J P P T I A U E
M W Y R N V I E U I O J D L Z E V L D P
I Y S V A H F J J E P J V A H S E W A T
D E B F C C U N A H Q M O V M E J N K A
A G B K I X W B Š R G E K O I D C N J T
R T Q J D R I T U U O K B S D T A F A A
Q I S X N K O U L O N A K O I A G O M F
Y E Z M P J I D S Z A N N A V K E Q G T
N A P J E V A S V O J O E C C X L R F D
Y W A U Z Z Q V Q D D C K F E J J N J Q

majka	tata	lijep	mekan	njegov
svoj	jedan	deseti	radimo	vidim
ovdje	onako	uz	na	sa
ali	ne	zar	li	slušaju
učenici	odmor	istina	pjeva	zabavna
plavo	pet			

Kada pronađeš riječ u osmosmjerki:

1. odredi je li riječ promjenjiva ili nepromjenjiva tako što ćeš pokraj nje staviti slovo P ako je promjenjiva ili N ako je nepromjenjiva
2. okomitom crtom odijeli osnovu od nastavka promjenjivih riječi.

4. Kognitivna mapa

